

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás és Kommunikációtudomány Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Újságírás
1.4 Szakterület	Kommunikációtudomány
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Alkalmazott médiatudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Kritika a jelenkori kulturában					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Balázs Imre József adjunktus					
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Balázs Imre József adjunktus					
2.4 Tanulmányi év II.	2.5 Félév I	5	2.6. Az értékelés módja	V	2.7 A tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	70	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					8
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					7
Konzultáció					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	28				
3.8 A félév össz-óraszama	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C1.1 Definirea conceptelor, identificarea si exemplificarea limbajului specific lingvisticii generale, teoriei literare, a teoriei culturii si comparatisticii; cunoasterea unor metode de analiza specifice studiului interdisciplinar al stiintelor umaniste; C1.2 Definirea si descrierea formelor de evolutie si a temelor esentiale ale literaturii universale si comparate, descrierea transformarilor produse în lingvistica generala si descrierea conceptelor, perspectivelor si metodelor utilizate în teoria literara moderna.; C1.3 Aplicarea conceptelor de lingvistica generala, teorie literara si a metodelor comparatiste în investigarea dinamica si interrelationarea fenomenelor literare/ culturale. Relationarea discursului literar cu discursul cultural, în general, dar si cu cel stiintific.; C1.4 Abordarea critica a ideilor si orientarilor teoretice în studiul literaturii precum si al lingvisticii
Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Utilizarea componentelor domeniului limba si literatura, în deplina concordanta cu etica profesionala.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az irodalomkritika az irodalmi kommunikáció egyik legfontosabb műfaja az azonnaliság, a párbeszédkészség miatt. Az irodalomkritika tudatos műveléséhez viszonyítási pontokra, műfaji-poétikai ismeretekre illetve a jelenlegi irodalmi mező feltérképezésére van szükség, ehhez nyújt megalapozást a tantárgy.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A kritikairáshoz szükséges kompetenciák fejlesztése, a kritika műfajával kapcsolatos történeti és aktuális ismeretek szerzése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>1. Kritika és esszé. Szilágyi Júlia Lehet-e esszét tanítani? című kötetének tanulságai Esszé és szóbeliség. Esszé mint magatartásforma. Bibl. Szilágyi Júlia: Lehet-e esszét tanítani? Kvár, Komp-Press, 2007.</p>	előadás	
<p>2. „Gorombaságok” 1.: Ady Endre Kosztolányi-kritikája A negatív kritika retorikája. Irodalomtörténeti kontextus. Bibl. Nyerges András szerk.: Gorombaságok könyve. Bp., Helikon, 1999. (tanszéki könyvtár, fénymásolat) Veres András: Kosztolányi Ady-komplexuma. Filológiai regény. Balassi, Bp., 2012.</p>	előadás	
<p>3. „Gorombaságok” 2.: Kosztolányi Ady-kritikája A negatív kritika retorikája. Irodalomtörténeti kontextus. Bibl.: Veres András: Kosztolányi Ady-komplexuma. Filológiai regény. Balassi, Bp., 2012</p>	előadás	
<p>4. „Gorombaságok” 3.: József Attila Kassák-kritikája A negatív kritika retorikája. Irodalomtörténeti kontextus. Bibl. Nyerges András szerk.: Gorombaságok könyve. Bp., Helikon, 1999. (tanszéki könyvtár, fénymásolat) Bókay Antal: József Attila poétikái. Gondolat, Bp., 2004.</p>	előadás	
<p>5. Ignotus kritikusi munkássága „Akasszanak fel, ha értem”. Az impresszionista kritika mint technika. Bibl.: Angyalosi Gergely: Ignotus-tanulmányok. Universitas, Bp., 2007</p>	előadás	
<p>6. Szerb Antal kritikusi munkássága Irodalomtörténet, esszé, kritika. Szellemtörténet. Bibl.: Poszler György: Szerb Antal. Akadémiai, Bp., 1973.</p>	előadás	
<p>7. Emberfejű madár: Erdélyi magyar esszéírók 1918-tól napjainkig Szerkezet, érvelés, műfajtipusok. Átfogó értelmezések, vitacikkek, portrék. Bibl.: Balázs Imre József szerk.: Emberfejű madár. Erdélyi magyar esszéírók. 1918–2001. Kvár, Kalota, 2007.</p>	előadás	
<p>8. Kritikai élet az 1945–1989-es időszakban Romániában. Alternatív kánonalakítási lehetőségek Bibl.: Kántor Lajos–Láng Gusztáv: Romániai magyar irodalom 1945–1970. Kriterion, Buk., 1971. Balázs Imre József szerk.: Újraolvasott Pezsgő-díjasok. Komp-Press, Kvár, 2012.</p>	előadás	
<p>9. Láng Gusztáv kritikusi koncepciója „Az erkölcsi ellenzék nemzedéke”. A Nyugat és a hatvanas évek kritikusa. Bibl.: Láng Gusztáv: A jelen idő nyomában. Kriterion, Buk., 1977.</p>	előadás	

Balázs Imre József szerk.: Vissza a Forrásokhoz. Polis, Kvár, 2001.		
10. Cs. Gyimesi Éva kánonalakító szerepe Az elméleti kritika lehetőségei a hetvenes-nyolcvanas években. Bibl.: Cs. Gyimesi Éva: Találkozás az egyszerűvel. Kriterion, Buk., 1978. CsGyÉ: Teremtett világ. Kriterion, Buk., 1983. CsGyÉ: Kritikai mozaik. Polis, Kvár, 1999.	előadás	
11. A száraz és a nedves: kritikaviták Magyarországon A kritika nyelve. A „tudományos” és az „esszéisztikus” Sári B. László: A hattyú és a görény. Kalligram, Pozsony, 2006. 196-236.	előadás	
12. Kik írnak kritikát? A kritikus robotportréja Kritikairás, életkor, intézményesültség. Bibl.: Balázs Imre József: A romániai magyar kulturális lapok kritikai anyaga. Látó 2000/2. http://lato.adatbank.transindex.ro/?cid=32	előadás	
13. A fiatal irodalom és a kritika: a „fiatal kritika” A „fiatal irodalom” és a „fiatal kritika” kapcsolódási pontjai. Bibl.: Németh Zoltán: A széttartás alakzatai. Pozsony, Kalligram, 2004	előadás	
14. Internetes kritikai blogok A kritika közege és nyelve. Bibl.: Bárány Tibor szerk.: Az olvasó lázadása? Kalligram, Pozsony, 2008.	előadás	
Kötelező könyvészet		
<ul style="list-style-type: none"> • Szilágyi Júlia: Lehet-e esszét tanítani? Kvár, Komp-Press, 2007. • Nyerges András szerk.: Gorombaságok könyve. Bp., Helikon, 1999. • Balázs Imre József szerk.: Emberfejű madár. Erdélyi magyar esszéírók. 1918–2001. Kvár, Kalota, 2007. • Németh Zoltán: A széttartás alakzatai. Pozsony, Kalligram, 2004. 		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A kritika közege és hangneme: írásgyakorlatok	Párbeszéd, egyéni írásgyakorlatok	
2. Kritikavita a KönyvesBlogon Dunajcsik Mátyás: http://www.manca.hu/index.php?gcPage=/public/hirek/hir.php&id=15134 Kerekasztal – szkennelve Séra Bálint – szkennelve Tófalvy Tamás: http://www.litera.hu/hirek/es-nem-is-kell-hozza-blog	Bemutató, párbeszéd	
3. Pozitív és negatív kritikák ugyanarról a műről: egy konkrét példa megbeszélése Bibl: Kemény István: A királynál. Magvető, Bp., 2012.; a könyvről íródott, interneten elérhető kritikák (Radics Viktória – Magyar Narancs http://m.magynarancs.hu/konyv/megfejtett-	Bemutató, párbeszéd	

rebuszok-83007 , Boldog Zoltán – Irodalmi Jelen http://www.irodalmijelen.hu/05242013-1559/kemenynel , Németh Bálint – Revizor http://www.revizoronline.com/hu/cikk/4335/kemeny-istvan-a-kiralynal/ , Bazsányi Sándor – Műút http://www.muut.hu/?p=985stb.)		
4. Kritikák ugyanarról a műről (megbeszélés) Csapody Kinga: Ex (FISZ, Budapest, 2013)	Bemutató, párbeszéd	
5. Egy kritikai írás át/megszerkesztése	Bemutató, párbeszéd	
6. Folyóiratok kritikarovatainak elemzése Bibl. Helikon (www.helikon.ro), Revizor könyvrovata (http://www.revizoronline.com/category.php?id=1), Félonline.hu (http://felonline.hu/category/irodalomkritika/) 2013-as lapszámok/bejegyzései	Bemutató, párbeszéd	
7. Kritikakötet(ek) elemzése Bibl. Boka László: Egyszólamú kánon? Gondolat, Bp., 2012. Németh Zoltán: A posztmodern magyar irodalom hármas stratégiája. Kalligram, Pozsony, 2012. Orbán János Dénes: Sándor vagyok én is! Erdélyi Híradó, Kolozsvár, 2012.	Bemutató, párbeszéd	
Kötelező könyvészet L. az egyes szemináriumok témájánál		

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy a kortárs kritikaiírás reprezentatív trendjeibe nyújt betekintést ismert kritikusoknak és kritikai fórumaiknak közvetlen elemzése révén.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	megértés, az ismeretek alkalmazása	Kollokvium	50%
10.5 Szeminárium / Labor	az ismeretek alkalmazása	Szemináriumi dolgozat: kritika írása egy szabadot választott, 2012-ben megjelent műről	50%
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none"> 1. Részvétel a szemináriumok minimum 70%-án 2. Rövidkritika elkészítése a félév során, amely megbeszélésre kerül szemináriumon; 			

- 3. Minimum 5-ös osztályzat megszerzése a szóbeli vizsga, illetve a szemináriumi dolgozat elkészítésekor

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	Semnătura titularului de curs practic
10.03.2015..	Dr. Balázs Imre-József 	Dr. Balázs Imre-József 	

Data avizării în departament	Semnătura Directorului de Departament
11.03.2015.	